

NIO STÄDER FÅR MILJONSTÖD FÖR ATT BLI KLIMATNEUTRALA 2030

2019-07-17

Av: Hållbar stad

Enköping, Göteborg, Järfälla, Lund, Malmö, Stockholm, Umeå, Uppsala och Växjö får finansiering till handlingsplaner med målet att bli klimatneutrala till 2030.

– Städerna som beviljats stöd ska ta fram handlingsplaner med ett helhetsgrepp om klimatomställningen och bygga tvärsektoriella innovationsteam med mandat och förmåga att påskynda omställningen till den klimatneutrala staden år 2030, säger Susanne Karlsson, enhetschef på Energimyndigheten.

Stödet omfattar totalt 35 miljoner som matchas med samma belopp från städerna, vilket ger en total budget om 70 miljoner. Finansieringen sker inom innovationsprogrammet Viable Cities, som koordineras av KTH.

Projektet inleds i september 2019 och löper över två år. Varje projekt delfinansieras med tre till fem miljoner kronor. Förutom de enskilda städernas projekt kommer det att göras insatser för att städerna ska kunna arbeta tillsammans och dra nytta av lärdomar och insikter för snabbare klimatomställning.

De utvalda projekten

Enköping: I projektet i Enköping ska en IoT-plattform göra det möjligt att samla/dela ny data från byggnader och miljö, och därmed skapa förbättrad beslutsgrund, skalbara innovationer och nya tjänster. För att pröva dialogeffekter och förankringsmönster hos medborgarna genomförs grupperade kvalitativa digitala piloter.

Stockholm: Projektet i Stockholm syftar till att förbättra städernas förmåga att hantera de komplexa beslutssituationer som uppstår och finna lämpliga åtgärder för minskade utsläpp. Ett innovationsteam med kommun, akademi och näringsliv etableras som motor i omställningsarbetet. Ett digitalt beslutsstöd med simulering och visualisering av stadens energi- och transportsystem möjliggör en överblick av åtgärders konsekvenser och ytterligare behov. Verktöget bygger på befintliga data från en mängd aktörer i Stockholm, men är generellt tillämpbart, och inkluderar scenarionanalyser av olika åtgärders konsekvenser.

Göteborg: Projektet inriktas på en datadriven klimatomställning för det goda livet i Göteborg. En viktig del i detta är nya systemlösningar kopplat till mobilitet som kan minska klimatpåverkan och ge förutsättningar för en anpassningsbar styrning av staden. En viktig ambition är att addera mer klimat- och beteendedata till modellen som kallas "Virtuella Göteborg", d.v.s. stadens digitala tvilling av den fysiska miljön. Man vill också använda den digitala tvillingen som katalysator i omställningsarbetet.

Malmö: Malmö stad ska i detta projekt samla interna och externa intressenter i ett innovationsteam för att tillsammans skapa en målbild som möjliggör klimatneutralitet i Malmö till 2030. Innovationsteamet ska även arbeta fram en agil handlingsplan för hur målen ska nås. I vissa fall har intressenterna rådighet över de insatser som krävs. Projektet har ett särskilt fokus på medborgarengagemang. Inom projektet ska även undersökas vilka digitala verktyg som redan finns, och vad som behöver utvecklas, för att accelerera omställningen till en klimatneutral stad 2030.

Lund: För att utveckla ett smart och klimatneutralt Lund 2030 kommer ett innovationsteam att bildas som består av designbolag, forskningsinstitutioner och ett tvärsektoriellt team centralt placerade i kommunen. Detta team ska tillsammans med en innovationskartläggare leverera en färdplan för hur Lund kan bli klimatneutralt till 2030. Teamet ska leverera minst fem koncept med stor potential att bidra till klimatneutralitet till 2030 och som bygger på medborgares behov och med digitalisering som en möjliggörare.

Järfälla: Projektet vill göra Barkarbystaden till en förebild för klimatneutrala städer och tar avstamp i Järfällas koldioxidbudget och fokuserar på områdena mobilitet och byggnation. Ett antal pilotprojekt ska ge ökad kunskap och en handlingsplan för Barkarbystadens fortsatta utvecklingen mot klimatneutralitet. Resultatet förväntas fylla flera kunskapsluckor inom klimatneutral samhällsplanering och är användbart för stadsutvecklingsprojekt i hela Sverige.

Umeå: Projektet för ett smart klimatneutralt Umeå 2030 utgår från ett konsumtionsperspektiv på stadens klimatpåverkan och inkluderar utsläpp inom och utanför Umeås geografiska gräns. Insatser inriktas på fyra hotspots för att minska hushållens klimatpåverkan:

1. Resande (flygande samt bilanvändning)
2. Livsmedel (köttkonsumtion, mjölkprodukter samt matsvinn)
3. Boendeenergi
4. Kläder och möbler. Arbetet involverar även utvecklingen av två helt nya stadsdelar, Tomtebostrand och Norra Ön, som båda har ambitionen att vara internationella hållbarhetsförebilder.

Uppsala: Uppsala kommun och nätverket Uppsala klimatprotokoll ska ta fram en handlingsplan för ett fossilfritt välfärdssamhälle 2030. Projektet ska 1) implementera nya IT-verktyg för visualisering i syfte att öka medvetenheten och stimulera ett brett deltagande i arbetet med att ta fram och sedan genomföra klimatfärdplanen. 2) utveckla tvärvetenskapliga och tvärsektoriella innovationsteam med akademi, näringsliv och samhälle för att göra Uppsala och Bergsbrunna till en internationell förebild som testbädd för hållbar stadsutveckling.

Växjö: Växjö kommun vill samverka med aktörer i samhället för att ta fram en handlingsplan och metoder för omställningen till ett samhälle med låg klimatpåverkan. Projektet ska jobba med helhetsbilden för ett klimatneutralt Växjö, men också fördjupa sig områdena byggnation och transport. Inom projektet kommer digitala verktyg att skapas och testas med fokus på att förbättra insikt av befintliga utsläpp samt att tillåta planera och jämföra olika lösningar och scenarier som behövs för att nå klimatneutralitet 2030. Projektet kommer också att arbeta med "tankesmedja" som ska fungera som ett lokalt klimatråd som följer, stödjer och driver på det lokala klimatarbetet.